

Koiran ruoansulatus, ja hiukan allergiasta

Koiran suolisto on ihmisen suolistoon nähden erittäin lyhyt. Ruoka kulkee nopeasti sen läpi. Ruoka viipyy suolistossa keskimäärin koiralla n. 23 h, kun taas ihmisellä 45 h.

Ruoansulatuskanava alkaa jo hampaista. Niillä revitään paloja irti "saalista" ja ruoan palaset niellään suurina palasina turhaan pureskelematta. Koiralla on ihmiseen verrattuna erittäin huono makuaisti, tätä kompensoi äärimmäisen hyvä hajuaisti. Syljen erityys tekee ruoan liukkaaksi ja helposti nieltäväksi, Koiran syljessä EI ole alfaamylaasia joka ihmisellä alkaa jo suussa pilkkua tärkkelystä. Suusta ruoka kulkeutuu ruokatorveen, jossa ei erity ruoansulatusentsyymejä. Siellä solut erittävät limaa, joka helpottaa hotkimalla syövä koiran nielemistä. Ruokatorven ja mahalaukun yhtymäkohdassa on mahanportti. Yleensä mahanportti on rentoutunut ja ruokamassan pääsy mahalaukkuun helpottuu. Mahalaukusta päin tuleva paine ei rentouta mahaporttia, poikkeustapauksissa kuten oksentaminen se kuitenkin rentoutuu, ja näin ruokamassa pääsee pois.

Ruoansulatus alkaa vasta mahalaukussa, jossa ruoka lämmitetään ja sekoitetaan. Ph laskee n 1-2:een. Ruokamassa jatkaa kulkuaan ohutsuolen alkuosaan, ja siellä avuksi tulevat ohutsuolen, haiman sekä maksan ruoansulatusnesteet. Keski-, ja loppuosassa tapahtuu ravintoaineiden entsyymaattinen pilkkoutuminen. Jos sulamatonta massaa kulkeutuu paksusuoleen, jonka kyky käsitellä sulamatonta massaa on rajallinen, se aiheuttaa usein ripulia. Tämän vuoksi ravinnon tulisi olla korkeasti sulavaa.

Mahalaukussa ruoka lämpenee ja siihen erittyy limaa, suolahappoa sekä pepsinogeeniä. Pepsinogeeni suolahapon vaikutuksesta muuttuu aktiiviseksi pepsiiniksi. Tämä on tehokas kollageenin hajottaja, joka on erittäin tärkeää valkuaisen alkusulatukselle. Mahalaukussa ei tapahdu vielä ravintoaineiden imeytymistä. Suolahapon vaikutuksesta ph laskee erittäin alas, ja näin ollen se tuhoaa erittäin tehokkaasti bakteereja. Koirille ei tulekaan niin herkästi vatsaan terveysongelmia kuin ihmiselle.

Ravintoaineiden imeytyminen tapahtuu ohutsuolessa. Sulamiskelpoiset valkuaisaineet, rasvat, ja hiilihydraatit pilkkoutuvat koiralle erittäin tärkeiksi aminohapoiksi, dipeptideiksi, glyseroliksi sekä vapaiksi rasvahapoiksi. Koiran entsyymitoiminta sopeutuu ruokaan vähitellen, ja siksi on parasta muutokset tehdä asteittain. Koiran on syytä saada tottua ainakin 3-4 päivän ajan ruokinnan muutokseen. Mitä rauhallisemmin siirto tehdään, sen paremmat on usein tulokset. Paksusuolen tehtävänä on ylläpitää elimistön nestetasapainoa. Paksusuolella on kolme päätehtävää: siellä imeytyy vesi, elektrolyytit, sekä se toimii ulosteiden varastopaikkana. Koiran suoliston bakteerikanta koostuu pääasiassa Streptococci, Lactobacilli, Bacteroides ja Clostridium lajeista. Ruokavaliolla voidaan vaikuttaa suoliston bakteerikantaan.

Liikunnan vaikutus mahalaukun toimintaan

Psyykinen että fyysinen stressi hidastavat mahalaukun tyhjentymistä. Kova rasitus hidastaa ravinnon poistumista mahalaukusta. Ravinnon koostumus, kuten ravintoaineiden pitoisuudet, liuosten väkevyys ja partikkelikoko vaikuttavat mahalaukun tyhjentymiseen. Levossa tapahtuva ruuan syöminen ja ravintoaineiden imeytyminen lisäävät verenkiertoa ruoansulatuskanavan alueella. Heti ruokinnan jälkeen tapahtuva liikunta vähentää verenkiertoa suoliston alueella, ja kudosten hapenpuute voi aiheuttaa vatsakramppeja. Säännöllinen liikunta yleisesti ottaen lisää ruoan kulkeutumista. Ruokinnan ja liikunnan välillä olisi hyvä pitää "rauhoitumisjakso", jotta ongelmilta vältytään.

Allergioista

Yleisesti ottaen tänä päivänä koiran suolisto joutuu äärimmäisen kovalle rasitukselle, treenien, elämän rytmin ja stressin takia. Koirien elinympäristö ei välttämättä ole enää luonnollinen, kun asutaan esim.kerrostalo lähiössä, niin koira ei pääse olemaan kuin koira. Suolisto tarvitsee tietyn bakteerikannan sulattaakseen ravintonsa hyödyntäen sen parhaiten. Koira ei tänä päivänä välttämättä saa omin avuin suolistoaan tasapainoon, ja se aiheuttaa monesti ongelmia, jotka usein vedetään nopeilla päätöksillä allergiaan. Tämä on asia mikä on syytä huomioida, kun selvitetään koiran mahdollisia ruokailuhäiriöitä. Esimerkiksi yleismaallisesti

ajateltuna Suomessa esiintyy vehnäallergiaa koko maailman koirakantaan nähden kaikkein eniten, eikä vehnä allergia ole mikään yleinen allergian muoto maailmalla. Mistä tämä voisi johtua?

Oma mielipiteeni on se, että liian herkästi lääkärikäyntien jälkeen saadaan kuva, että vehnä allergisoi. Toki se on yksi monista allergian aiheuttajista, mutta sen todentaminen on vaikeaa. Eli ei kaikki kutina, tai raapiminen ole ruokavaliopohjaista, vaan siihen liittyy monia muitakin tekijöitä.

Koiran elinympäristöön ja stressitekijöihin taikka suoliston immuniteettiin ei paljon oteta kantaa, vaan asiaa välittömästi tulkitaan allergiana.

Allergia on periytyvää, joten niillä koirilla en soisi edes jalostuksen jatkamista, sillä silloin ollaan pian todella vaikeuksissa allergioiden kanssa. Allergiat on koirilla erittäin vaikeasti todettavissa pelkällä perusverikokeella. Testit vaatii joko ruoka-aineseurantaa ja se voi viedä melkein vuoden, taikka sitten kalliiden testien tekemistä jopa ulkomaille asti. Yliherkkyys ei ole sama asia kuin allergia, ja se ei ole periytyvää. Koirat saattavat herkistyä ruoka-aineille, jos ruokavaliossa ei ole vaihtuvuutta tai raaka-aineet eivät ole hyvälaatuisia, jolloin ei saada suoliston tasapainoa kuntoon.

Koiran ruoansulatus, ja hiukan allergioista, artikkeli Petra Kantola, FinnoPet

Lähteet: Koiran ruokinta ja hoito

Tekijä(t): Riitta Kempe, Minna Leppänen, Katariina Mäki, Markku Saastamoinen, Susanna Särkijärvi, Pertti Vilander

Julkaistu: 11/2005

Bewital Petfood Info

Omia muistiinpanoja

Koiran allergia© Inkeri Kangasvuo, julkaistu SH-lehti 3/2002

<http://www.saunalahti.fi/samans/jutut/Allergiajuttu.html>